

Stockholm den 13 augusti 2009

**Yttrande: Socialdepartementet Stockholm
Betänkande Ds 2009:19 Insatser för en alkohol- och
narkotikafri graviditet**

Sammanfattning

Vi instämmer i huvudsak med förslaget för insatser för en alkohol- och narkotikafri graviditet, och de åtgärder som utredaren föreslagit.

Vi anser dock att vissa oklarheter kvarstår:

I diskussionen om att det inte finns säkerställd skadlig dos av alkohol och narkotika för fostret och där med anses det vara svårt att ange kriterier för tvångsingripande vill vi framföra att det inte finns en säkerställd icke skadlig dos heller för fostret. Grundkriteriet för omhändertagande enligt LVM är fortgående missbruk och missbruksdoser både vad det gäller alkohol och narkotika betyder förhöjd risk för fosterskador.

Vem skall bedöma om det föreligger påtaglig risk för barnet att bli skadat samt vad menas med påtaglig risk? Vi föreslår därför att man gör en omformulering av texten i § 4 första stycket 3. d där man tar bort formuleringen "påtaglig risk" och fokusera på missbrukets omfattning i samband med graviditeten.

Finns det en planering att göra en abort bör det ändå finnas möjligheter att omhänderta kvinnan enligt § 4 första stycket 3. d.

Vi anser att det är mycket viktigt att de omhändertagna kvinnorna omhändertas med hög kompetens. Det bör finnas speciellt utbildad personal med inriktning på denna problematik under graviditeten, och därtill efter förlossningen på institutionerna.

Kvinnorna skall motiveras till drogfrihet med evidensbaserade metoder intensivt och de skall också förberedas till föräldrarollen. Dessa kvinnor bör

placeras på ett fåtal utvalda institutioner vilka bör samarbeta med specialutbildad barnmorska, gynekolog och barn-läkare.

Avdelningen skall också vara lämplig att ha även barnen där efter förlossningen. Det bör finnas möjlighet till vidare frivillig placering för mor/barn efter LVM-ets utgång. Det bör finnas möjlighet till avdelade avdelningar på institutionerna, som inriktar sig på denna problematik.

I detta ärende har Dick Sundevall, Orsolya Hoffmann samt Susanne Rosén varit föredragare.

Direktor
Nilla Helgesson